

der — som den ærede Ordfører nævnedes det for et Øjeblik siden — i al Almindelighed vil være den Mand ude i Landkommunerne, der i Kraft af sin Uddannelse bedst vil være i Stand til at bedømme mange Sider af Skolens Virksomhed og bedst vil kunne følge med, naar Talen er om en Prøve i Skolen. Det kan jo ikke nytte, at vi sige det i en anden Form, hvor smukt det end kunde lyde: Folk i Almindelighed have nu en Gang ikke deres Skolekundskaber paa rede Haand. Der kræves en Teknik og en Detailkundskab for at kunne følge med i en Folkeskoleundervisning, som man ikke kan vente, at Folk i Almindelighed have. Jeg finder derfor, at Forslaget om, at Præsten tiltræder, men ikke er Formand, ikke er ledende, imødekommer et Skolekrav.

Men i denne Forbindelse vil jeg gerne have Lov at nævne meget stærkt, at naar jeg ser paa Sagen fra et kirkeligt Standpunkt, saa er jeg egentlig ikke stemt for, at Præsten skal være født Medlem af Skolekommissionen. Hvis jeg udelukkende skulde tage Hensyn til Kirkens Tarv, tror jeg, at Præsten ikke saa sjældent vil miste noget i kirkelig Henseende ved at være født Medlem af Skolekommissionen, og det, jeg mener han vil miste, er en Hjælp, en Hjælp fra de skolesøgende Børns Forældres Side, hvem det ligger paa Sinde, at deres Børn faa en forsvarlig Undervisning i Kristendom, idet de slaa sig til Ro med, at de have en Garanti i, at Præsten er med. Det er heller ikke tilfældigt, at et af de gejstlige Medlemmer af Kommissionen har, som ærede Medlemmer ville faa Lejlighed til at se det, naar nu denne Betænkning bliver omdelt, netop taget Afstand fra Fler-tallets Indstilling paa dette Punkt. Det er Repræsentanten for den danske Præsteforening, Pastor Lauesen, som i en Mindretalserklæring sammen med en af de faa direkte Forældrerepræsentanter, der vare i Kommissionen, Gaardejer Lars Belling, meget stærkt udtaler, at der er en Fare ved dette, at Præsten fremdeles er født Medlem af Kommissionen. Det giver en tilsyneladende Garanti, som i Virkeligheden ingenting betyder. Derfor vil jeg atter hævde, at naar Præsten bliver i Skolekommissionen, er det ikke, fordi det gejstlige Medlem skal være ledende i det lokale Tilsyn i den Tid, som kommer, men fra min Side i hvert Fald først og fremmest paakrævet af rene Skolehensyn. Det er for Skolens Skyld, ikke for Kirkens Skyld, men jeg tilføjer naturligvis, at dette, at

Præsten bliver der, har en Forbindelse tilbage, som faar noget at betyde for Skolens kirkelige Stilling.

Den Skolekommission, som Forslaget bestemmer, skulde jo træde i Stedet for den Skolekommission, som nu er sammensat paa den af mig tidligere nævnte Maade, men den skulde have ved sin Side noget, som kaldes et Skolenævn. Hvor der i en Kommune er flere Skoler, vil man for at ophjælpe og paakalde Forældrenes Interesse for Skolen have samlet et lille Nævn omkring hver enkelt Skole, valgt af de skolesøgende Børns Forældre og Værger. Dette lille Skolenævn skulde have at gøre med den Distriktsskole, til hvilken de høre, og alle dens vitale Interesser, Ansættelse af Lærer, Valg af Skolemateriel o. s. v., skulde det tilkomme dette Skolenævn at medvirke ved. Ved Kaldelse, Indstilling, skulde Skolekommissionen sammen med Nævnet virke, og naar Talen er om at afskedige en Lærer — og dette maa man ogsaa have Adgang til, naar Hjemmenes Ret skal hævdes —, maa ogsaa dette Skolenævn og Skolekommissionen samvirke.

Den ærede Ordfører nævnedes for et Øjeblik siden en Betænkelighed, man kunde nære ved at faa en anden Skolekommission end den, man havde nu, nemlig, at Kommunalbestyrelsens Magt skulde blive noget svækket. Det bliver den selvfølgelig paa det pædagogiske Omraade, men Kommissionens Forslag har helt og holdent som hidtil lagt Bevillingsmyndigheden i Kommunalbestyrelsens Haand. Der kan blive et Spørgsmaal, som ogsaa den ærede Ordfører berørte, om Administrationen, men det vil dog være klart, at naar Skolekommissionen har med den daglige Virksomhed, de daglige Forhold at gøre indenfor Skolen vil den ogsaa blive delvis administrerende, men naturligvis i et og alt med det Forbehold, at den ikke maa overskride den Bevilling, Kommunalbestyrelsen giver.

Jeg ser i dette Kommissionens Forslag vedrørende det lokale Tilsyn et meget stort Fremskridt. Jeg kan udtale det saa rundt, at jeg tør sige, at Skolekommissionens Hovedhensyn har været at give Forældrene baade Retten og Ansaret i første Linie overfor Skolen. Det er et Forhold, hvorom man lykkeligvis nu — derom er jeg overbevist — kan være enig fra alle Sider. Hvad er det væsentligste, det, som det egentlig kommer an paa i moderne Kultur eller Aandsliv? Det er Erkendelsen af den enkeltes Ret, Individualitetens Betydning, Erkendelsen af, at alt det, som vil uniformere, og alt det, som vil nivel-